

שם הפעילות: הצלה ונקמה במגילת אסתר

הכותב/ת: עמרי קוליקובסקי והדס קרן - איכנגרין

ערכים ומטרות הפעילות

להדגים באמצעות מגילת אסתר כיצד טקסט מהמקורות יכול להוות הזדמנות לדיון ערכי משמעותי

קהל היעד

חברת הנעורים

משך הפעילות

שעה

רשימת ציוד ועזרים

- מחשב (אם יש מקרן ומסך זה טוב)
- דפי מקורות ומאמרים – [לחצו כאן](#)

מערך הפעילות

1. **שואלים** – למה חוגגים את הפורים?
2. **צופים בסרטון** מתוך היהודים באים: משה רבנו ועשרת הדיברות - [לחצו כאן](#)
3. **מחלקים את המגילה** – עוברים על ראשי הפרקים ומתעכבים על הפרקים האחרונים בהם מתוארת הנקמה שעשו היהודים אחרי שניצלו
4. **קוראים את דעתו של יוסי שריד בנושא** - [לחצו כאן](#)
5. **קוראים את תגובת אורי הייטנר למה שכתב יוסי שריד** - [לחצו כאן](#)
6. **דיון:**
 - עם מי מהם אתם מסכימים יותר?
 - האם ההרג היה מוצדק לדעתכם? האם היה מדובר בהגנה עצמית?
 - האם מדובר בנקמה היסטורית כלפי עמלק?
 - האם מדובר באובדן עשתונות?
 - האם צריך "להסתיר" את הסיפור או כדאי לנצל זאת כהזדמנות לדיון ערכי? באילו דרכים?
 - חשוב לחבר לדוגמאות אקטואליות של כאן ועכשיו – בייחוד מול חבר'ה שמתגייסים לצבא – שאלות של מיהו אויב? טוהר הנשק וכו'.
7. וכדי לסיים ברוח אופטימית ננסה לסיים את המהלך בהזמנה ליצור סוף אחר.
 - אם היום הייתה נכתבת המגילה איך הייתם מסיימים אותה?
 - ההזמנה ליצור אלטרנטיבה היא גם חלק ממה שעשו לאורך הדורות וגם מאד מתבקשת במקרה של מגילת אסתר.
 - מהו סוף הסיפור גרסת 2017?

כזה ראה וחדש
מרכז הדרכה מקוון של "שבילים"
ארגון מערכות החינוך החברתי קהילתי
אגף החינוך, התנועה הקיבוצית

תובנות ודגשים חינוכיים

קשה להשליך דברים על תקופה של לפני 2300 שנה, בייחוד שזה גם קשור לדת ואנחנו בתקופה שונה, ועוד שהקהל מחזיק בעמדה ביקורתית על מסורות ובצדק. אבל אפשר להעלות שאלות הנוגעות לסוגיה זו מימינו, כמו: מה היה אם הייתה לנו הזדמנות להילחם מול היטלר וחייליו לפני 70 שנה? אפשר להציג את גישת אבא קובנר, שיצא לנקום בנאצים. את אלו שציידו בעונש מוות לאייכמן, והוא הוצא להורג. ולעומת זאת היו שחתמו נגד המתתו, כמו בובר וגם ניצולי שואה אחרים, שהתנגדו למעשי הנקמה ולעונש מוות. יש כאן עניין לשיח אמיתי.

אנחנו לא בהכרח יודעים מה בדיוק היו הסיבות להרג ומה היה היקפו האמיתי אבל בכל מקרה המגילה היא דוגמא לכך שטקסט מהמקורות מאפשר לנו כיהודים חילוניים לקרוא בה באופן שיעלה דילמות, יציב סימני שאלה על מנת לייצר דיון ערכי ורלוונטי תוך התייחסות למקורות התרבותיים וההיסטוריים שלנו.

מסכמים בכך אנחנו לא רוצים להשבית את שמחת החג ויחד עם זאת אנחנו רוצים לאתגר אותם להכיר את מגילת אסתר על כל חלקיה ולהתמודד גם עם מקורות שמעלים קונפליקטים. כי הם שלנו.

תנועה ליהדות חברתית

מכון
שיטים

ארכיון החנים הקיבוצי

המדרשה
באורנים

ישראלים יהדות ישראלית

ואבי
הי

